

II.

OGLASNIK LAVANTINSKE ŠKOFIJE

Vsebina: 14. Postni pastirski list za leto 1938 proti kletvi. — 15. Postna postava za leto 1938.

14.

Postni pastirski list za leto 1938
proti kletvi.

IVAN JOŽEF,

po božjem usmiljenju in po milosti svetega Očeta škof lavantinski in apostolski upravitelj Slovenske Krajine ter delov krške in sekovske škofije, dragim duhovnikom in blagim vernikom pozdrav in blagoslov!

V Gospodu ljubljeni verniki!

* Na zadnji škofovski konferenci,¹ ki je bila v Zagrebu oktobra lanskega leta, smo mi, vaši škofje, sklenili, da vam pošljemo v letošnjem postnem času pastirski list, ki vas naj opominja in vzpodbuja, da se varujete in odvadite preklinjanja in bogokletja. K temu so nas dovedla mnoga javna poročila iz naših vasi in mest. Dober naš človek iz vasi takole piše: »Pri nas se preklinja na vsakem koraku. Preklinja moški, preklinja ženska, preklinja staro, preklinja mlado, in nikdo ne misli, kaj ga čaka in kakšna usoda mu je določena od večnega in pravičnega Sodnika, katerega sedaj ob vsakem koraku obsipava z najgršimi besedami.« — Iz enega naših mest je nedavno krajevni časopis poročal to-le: »V našem mestu je naravnost zavladovalo preklinjanje in bogokletje. Vsak dan slišimo, kako se javno na najnesramnejši način preklinja Bog. Izgovarjajo se najgrše besede. A nikočar ni, ki bi nastopil zoper to. Mirno se preide to preklinjanje in bogokletje.«

Predragi v Jezusu! Na podlagi in v zmislu omenjenega sklepa škofovskega zborovanja vam pišem letošnji postni pastirski list in prosim Boga, naj podeli mojim besedam to milost, da vas odvrnejo od grde kletve in od bogokletja ter vas obvarujejo kakor časne nesreče, tako večne smrti in pogube. Za to je treba, da spoznate, kaj je kletev in bogo-

¹ Odstavki, ki so zaznamovani z zvezdico (*), so vzeti iz osnutka za skupno pastirsko poslanico, ki glasom dopisa predsedništva škofovskih konferenc z dne 7. februarja 1938, štev. 19/B. K. zavoljo tehničnih ovir sedaj ni mogla iziti. Drugi odstavki so sestavljeni z ozirom na razmere in potrebe v lavantinski škofiji.

kletje, pa da se potem varujete tega velikega zla na svetu, ki je greh zoper drugo božjo zapoved: **Ne skruni božjega Imena!**

I. Božje Ime skruni, kdor sveta imena izgovarja nespoštljivo. Mnogi zakličejo pri vsaki priliki ali Ime božje, kakor Bog, Jezus, Kristus, Sveti Duh; ali imena Matere božje Marije, sv. Jožefa in drugih svetnikov; ali imena svetih reči, na primer Zakrament, Križani (Krucifiks) in slično. Storiijo to iz navade in nepremišljeno, največkrat v začudenju, nevolji ali jezi. To ni prav, in če se zgodi v pohujšanje bližnjemu, more biti smrten greh. Najsvetejše božje Ime in druga sveta imena moramo izgovarjati spoštljivo, zaupno in pobožno. Bog sam je dal zapoved: **Ne imenuj po nemarnem imena Gospoda svojega Boga; Gospod ne boštel nedolžnega, ne bo pustil brez kazni tistega, kdor bo jemal v usta njegovo ime po nepotrebem, po nemarnem** (II. Mojz. 20, 7).

Gospod Jezus nas je učil moliti k Očetu: **Posvečeno bodi tvoje ime!** (Mat. 6, 9). Veliki učenjak-zvezdoslovec Newton se je vsakokrat odkril, kadar je izgovoril besedo Bog. Sveta Cerkev nam naroča, naj vselej priklonimo glavo, kadar pride ime Jezus preko naših ustnic.

Da, predragi, naša usta naj oznanjujejo hvalo Gospodovo, in vse meso, vse, kar živi, naj hvali njegovo sveto ime! (Ps. 144, 21). Češčen bodi, Gospod Bog... in češčeno bodi tvoje častitljivo ime, ki je hvale vredno in nad vse povišano na vse večne čase! (Dan. 3, 52).

II. Bolj ko tisti, ki božje ime kliče po nepotrebem, ga skruni, kdor ga zlorabi za kletev, to je, kdor s svetimi imeni in sploh z besedami sebi ali drugim želi kaj hudega.

Ali ni strašno, slišati kletve, kakor: Bog te kaznuj, Bog te pogubi, hudobec naj te vzame, strela naj te ubije...? Sami boste uvideli: Če kdo premišljeno, iz sovraštva in hude volje kolne bližnjega, zlasti njega, ki mu je dolžen spoštovanje, pokorščino in ljubezen, recimo očeta in mater, brata in sestro, dobrotnika ali predstojnika, škofa, kralja, papeža..., da to ne more biti brez smrtnega greha. Mislite, kaj bi bilo, če bi se vse neštevilne kletve nad ljudmi, nad živino, nad mrtvimi stvarmi, nad vremenom, nad delom... izpolnile in uresničile! Ste morebiti že večkrat slišali ali čitali, kako je Bog na mestu kaznoval predrzno kletev, in kako nesrečni so bili mnogi, ki so sami kleli ali jih je kdo zavoljo njihove hudobije preklel. Hvala Bogu,

da ima On usmiljenje s človeško slabostjo in ne izpolnjuje ne-spametnih besed preklinjevalcev. Ako pa kdo nas po nedolžnem prekolne, naj nas tolaži zagotovitev Svetega Duha: Kletev, izrečena nad kom brez vzroka, preko njega zleti (Preg. 26, 2), to je, nezaslužena kletev nikoogar drugega ne zadene kakor samega preklinjevalca.

Sv. Frančiška, asiškega ubožca, je klel lastni oče, ki v svojem ponosu ni mogel prenašati, da mu njegov Frančišek prosi po mestu Asisiju vbogaime. Kadar ga je slučajno srečal na ulici, je ves zardel v lice od jeze in sramu ter grdo preklinjal sina. Krotkega Frančiška je očetova kletev skelela v dno duše. Ves potrta je iskal izhoda, kako naj potolaži svojo užaloščeno dušo. Naposled se napoti k najrevnejšemu asiškemu beraču in mu reče: »Brat moj, če ti je prav, beračiva skupaj; ti boš moj oče, jaz tvoj sin. Vse, kar izprosiva, si bova delila. Če srečava Bernardona, mojega očeta, in me bo klel, kakor je njegova navada, ti bom jaz rekel: ‚Blagoslovi me, oče moj, me ti tedaj blagoslovi.« In začela sta skupaj prositi vbogaime. Dogodi se, da srečata Bernardona, začel je Frančiška preklinjati; ta se takoj obrne k tovarišu, rekoč: »Blagoslovi me, oče moj.« In berač odgovori: »Bog naj te blagoslovi, moj dragi sin.« Tedaj se obrne Frančišek jasnega in veselega lica k Bernardonu, rekoč: »Zakaj me kolneš in preklinjaš. Mar misliš, da mi Bog ne more dati drugega očeta, ki me blagoslavlja, ker me ti preklinjaš?« — Tako je bolela kletev svetniško dušo asiškega ubožca in boli in mora boleti vsako blago srce.¹

H kletvi spada, če kdo izgovarja ime hudobca ali daje njegovo ime kakšni stvari, bližnjemu, morebiti celó lastnemu otroku ter tako kliče prvega nasprotnika vsega dobrega, najhujšega sovražnika božjega Imena in njegove slave. Ga ni treba klicati; on sam prihaja, poln sovraštva in zavisti, pa nas napeljuje v greh, nam želi škodovati na duši in na telesu ter nas večno pogubiti. Ste že mnogokrat slišali opomin sv. apostola Petra: Bratje, bodite trezni in čujte; ker vaš nasprotnik hudič hodi okrog kakor rjoveč lev in išče, koga bi požrl (I. Petr. 5, 8). Ne kličimo ga, pač pa pogosto in pobožno ponavljajmo molitev iz litanij: Zalezovanj in skušnjav hudobnega duha, reši nas, o Gospod.

Velika nerednost je tudi, če kdo kaj zatrjuje ali zanikuje ali pripoveduje »pri svoji duši« ali »pri svoji krščeni duši«. Člo-

¹ Fra Arkandeo Brković, O. S. F., »Povijest sv. Franje Asiškoğa«, Zagreb 1918, II. izdanje, I. dio, stran 35.

veška duša je ustvarjena neposredno od Boga v ta namen, da bi mu nekaj časa v telesu služila, po smrti pa ga najprej sama in od sodnega dneva dalje skupaj s telesom uživala v večnem zveličanju. Da bi mogla doseči končno zveličanje, jo je Sin božji odrešil, odkupil iz satanove oblasti za ceno svoje Krvi: Veste, da niste z minljivimi rečmi, s srebrom ali z zlatom, odkupljeni iz svojega praznega življenja, ki ste ga imeli od očetov, preden ste postali kristjani, marveč z dragoceno Krvjo Kristusa, kot nedolžnega in brezmadežnega Jag'njeta (I. Petr. 1, 18. 19). Duša je vredna toliko, kolikor božja Kri Zveličarjeva, in se ne da z ničimer nadomestiti. Gospod Jezus je dejal: Kaj pomaža človeku, če si ves svet pridobi, svojo dušo pa pogubi? Ali, kaj bo dal človek v zameno za svojo dušo? (Mat. 16, 26). Leno je potrebno (Luk. 10, 42), namreč dušo rešiti. Duša pogubljena — vse izgubljeno; duša zveličana — vse pridobljeno. Vidite, dragi verniki, kakšna neprevidnost in kakšna drznost je, zastavljati svojo dušo, ali vero, po kateri se duša zveliča, za kaj brezpomembnega, neresničnega, grešnega. Varujte se vsake kletve!

III. Posebna vrsta kletve je b o g o k l e t j e. Najhuje skruni božje Ime, kdor Boga, presveto Trojico, najsvetejšo Hostijo, Mater božjo, angele in svetnike ali svete predmete naravnost sramoti in preklinja. Ne moremo tukaj navajati primerov, kako nekateri nesrečneži vežejo sveto božje Ime ali ime naše Ljube Gospe (Madone) in druge svete besede z najgršimi izrazi, ne le v domačem, ampak mnogokrat v tujem jeziku, tako da je vernega človeka strah in groza. Morebiti jih tuintam nekoliko opravičuje nevednost, nepremišljenost, trenutna razburjenost, stara navada. Pa gotovo je premišljeno, iz jeznega in hudobnega srca izvirajoče b o g o k l e t j e, ena najgrših in največjih pregreh.

* Človek, ki preklinja Boga, omadežuje to, kar je najsvetejše, skruni Ime božje. Skruni ono presveto Ime, ki ga angeli hvalijo in slavijo v nebesih brez prestanka. Skruni ono veliko Ime, pred katerim se klanja nebo in zemlja. Človek, ki preklinja Boga, je brezbožnik, je hudi duh na zemlji. Hudi duh je nesrečno bitje, ki se peča samo s tem, da sramoti božje Ime. To delajo hudobni duhovi in zavrženi v peklu in to bodo delali vedno. In če to stori nesrečen človek na zemlji, je on v resnici kakor hudobni duh na zemlji. In še hujši je, nego hudobni duh in zavrženci v peklu.

* Ako bi vprašali zavržene nesrečnike v peklu, zakaj kolnejo in sramotijo predobrega Boga, bi nam pokazali oni ogenj in peklenški plamen, ki jih enako peče in žge; pokazali bi nam one strahovite muke, na katere so za vedno obsojeni. Oni torej zato, ker jim je dal neumrljivo dušo, ki je sposobna, da na tem z večnimi peklenškimi mukami. A kaj bi nam odgovorili oni ljudje, ki kolnejo in blatijo Boga? Zakaj oni preklinjajo Boga? Morda zato, ker jih je ustvaril po svoji podobi in sličnosti? Ali zato, ker jim je dal neumrljivo dušo, ki je sposobna, da na tem svetu Boga ljubi, na onem ga pa uživa? Ali mar zato, ker jim je dal svojega edinorojenega Sina, ki je iz ljubezni do njih umrl na križu, jih odrešil in jim odprl nebeška vrata? Ali morda zato ljudje preklinjajo in sramotijo Boga, ker jih On, četudi grešnike, ohranja pri življenju, jih vzdržuje in jim deli le dobrote?

* Zares, preklinjanje Imena božjega je »strašen in oduren greh in zločin«, — kakor pravi Rimski katekizem (Cat. Rom. P. III. c. 3. q. 29). Bogokletje je neizmerna žalitev Veličastva božjega, žalitev Kralja nebes in zemlje. »Preklinjevalec dviga svojo roko nad Boga in zasmehuje vsemogočnega,« pravi Sveti Duh (Job 15, 25). — Ubog zemeljski črv zasmehuje Boga, »Kralja slave« (Ps. 23, 7), pred čigar prestolom stoje neštivilni angeli (Dan. 7, 10) in mu prepevajo na vekov veke: »Svet, svet, svet« (Iz. 6, 3). Droben zemeljski prašek krati čast Njemu, »ki more dušo in telo pogubiti v pekel« (Mat. 10, 28); krati čast Onemu, pred čigar Imenom trepeče ves pekel (cf. Jak. 2, 19). — »Kadar hudobni duhovi samo slišijo Ime Jezusovo,« pravi sv. Gregor, »vztrepečejo; a kristjan se ne boji ga sramotiti.«

* Kdo more dopovedati črno nehvaležnost, ki jo vsebuje bogokletje? Vse, kar človek je in kar ima, je dar troedinega Boga. Bog Oče mu daje življenje in mu obsipuje dušo in telo vsak dan s tolikimi dobrotami. Bog Sin mu je zaslužil milost odrešenja, ki mu jo Sveti Duh v obilni meri nudi po tolikih sredstvih odrešenja v Cerkvi božji. In mesto da kristjan hvali in slavi s srcem in z ustmi to brezmejno ljubezen in dobroto božjo, predrzno prezira čast božjo.

* Da, predragi v Gospodu, bogokletnež govori v resnici jezik zavrženih duhov, ker o njih pravi Sveti Duh, da »grizejo svoje jezike in kolnejo nebeškega Boga vsled svojih bolečin in svojih muk« (Skr. raz. 16, 10 sl.). — »Nič ni strašnejšega od bogokletja,« pravi sv. Hieronim, »ker ono napada samega Najvišjega« (S. Hieron., in cap. 18 Isai.). — Sv. Hieronim pravi tudi tole: »Bogokletje ne zasluži nikakega oproščenja« (S. Hieron., in apolog.). — A sv. Janez Zlatoust govori takole: »Kdor pre-

kolne svojega očeta ali svojo mater, naj ga zadene smrt. (II. Mojz. 21, 17). To je bila postava stare zaveze . . . Kaj naj tedaj rečemo tistim, ki preklinjajo Boga samega? Kakšna kazen naj jih zadene? Katera muka je dovolj velika za tak zločin? Premale so vse peklenske muke za tisto dušo, ki je toliko brezbožna, da preklinja Boga samega.«

* In pravični Bog kaznuje kletev s hudimi kaznimi. V tretji Mojzesovi knjigi se pripoveduje, kako sta se sprla dva Izraelca. V tem prepiru prekolne eden Ime božje. To sliši Mojzes in vrže bogokletneža v ječo. In Bog govori Mojzesu: Pelji tega bogokletneža ven in naj ga ves narod kamenja! — Pa še to reče Bog Mojzesu: Kdor skruni Gospodovo ime, naj umre; naj ga ves narod kamenja; tujca in domačina, ki bi skrunil Gospodovo ime, naj zadene smrt! (III. Mojz. 24, 10 sl.). — Senaherib, kralj Asircev, moli krive bogove. Bog to trpi in prenaša. Senaherib krivično napade judejska mesta. Bog to trpi in prenaša. Senaherib oropa tempelj. Bog tudi to trpi in prenaša. Senaherib prekolne Ime božje. Sedaj vzplamti jeza božja. Bog pošlje svojega angela, ki v eni sami noči pokonča 185.000 Senaheribovih vojakov. A kralja Senaheriba umorijo njegovi lastni otroci. (I. Mak. 7, 41; IV. Kralj. 19, 36. 37). — Kralj Herod Agripa da usmrtiti apostola Jakoba Starejšega. Tudi sv. apostola Petra da vreči v ječo z namenom, da tudi njega umori. Bog molči. Toda ko Herod prekolne Boga, ga udari angel Gospodov s strahovito boleznijo: črvi razjedo Herodovo telo in po petih dneh umre kralj Herod Agripa v nedopovedljivih mukah.

* Zgodovina navaja več ko dovolj primerov, kakšne kazni zadenejo sramotilce božje. In ako nas danes udarja pravična roka božja na vse strani in na sto načinov, vedite, da je temu krivo to grdo in ostudno bogokletje, ki odvrča od nas nebeški blagoslov, a kliče na nas božjo jezo in maščevanje: »Prokletstvu so zapisani vsi oni, ki kolnejo in skrunijo Gospodovo ime,« nam govori Sveti Duh (Tob. 13, 16).

IV. Predragi v Gospodu! Katekizem nas uči, da božje Ime skruni še, kdor pregrešno prisega ali kdor ne drži prisege, čeprav mu je to mogoče; tudi, kdor prelomi Bogu dano zaobljubo. Kriva prisega je silno velik greh, sličen grehu bogokletja; z njo namreč človek kliče Boga, neskončno Resnico samo, za pričo laži in z njo človeška družba izgubi zadnje sredstvo, zvedeti resnico ter braniti pravo in pravico. Zato je prorok Caharija napovedal: Prokletstvo bo prišlo v hišo onega, ki v mojem imenu po krivem prisega, in bo v

sredi njegove hiše bivalo ter jo pokončalo (Cah. 5, 4). Da je prelom Bogu dane zaobljube večji ali manjši greh pred Bogom, nas uči pamet in vera. Pridigar v svetem Pismu opominja: Ako si Bogu kaj obljubil, ne odlašaj izpolniti. Veliko bolje je, ne obetati, kakor po obljubi obljubljenega ne dati (Prid. 5, 3. 4). S pričujočim pastirskim pismom pa sem vas hotel posebej resno posvariti pred nepotrebnim in nespoštljivim izgovarjanjem svetih imen, pred grdim preklinjevanjem, in zlasti pred strašnim bogokletjem; odvrnil bi vas rad od tega zla, ki se je žal tako zelo ukoreninilo in razširilo med dragim našim narodom. Zato vas zavoljo Boga in zavoljo zveličanja vaših neumrljivih duš v ljubezni opominjam:

Ne pozabite, da je vsaka kletev zloraba jezika in grda nehvaleznost do Boga, ki nam je dal dar govora, da se moremo med seboj sporazumeti in da Njega slavimo, ne pa, da ga z jezikom žalimo. Sv. apostol Pavel opominja Rimljane: Blagoslavlajte tiste, ki vas preganjajo; blagoslavlajte jih in ne kolnite, kajti pisano je: vsak jezik naj slavi Boga! (Rim. 12, 14; 14, 11). Sv. apostol Jakob ugotavlja: Če kdo ne greši z besedo, ta je popoln mož, zmožen brzdati tudi vse telo. In kakor, da bi mislil prav na preklinjevalce, nadaljuje: Jezika ne more lahko ukrotiti noben človek; neugnano zlo je, poln smrtnega strupa. Z njim hvalimo Gospoda in Očeta, in z njim kolnemo ljudi, ki so ustvarjeni po božji podobi. Iz istih ust prihaja hvala in kletev. In sv. Jakob pristavi: **Bratje moji, to ne sme tako biti** (Jak. 3, 2. 8-10).

Mislite dalje, da je preklinjanje velika nespa met. Kletev nič ne pomaga in nič ne koristi: če človeku ne gre vse po volji, ali ga kaj vznemirja in jezi, ne bo nič bolje, ako zakolne. Nasprotno! S tem si le škoduje, ker s kletvijo od sebe in od tistih, nad katerimi kolne, odganja blagoslov in izziva kazen božjo. Sveti Duh govori o preklinjevalcu: Ljubil je kletev, in zadela ga bo; ni hotel blagoslova, zato se odmika od njega (Ps. 108, 18).

Zavedajte se tudi, da je preklinjanje znamenje hudobije in surovosti srca. V izprijenih in brezbožnih krogih, ki se ne menijo za dušo in nje zveličanje; med ljudmi, ki so vdani pijančevanju, nečistosti in drugim pregrehom, kakršne bi se naj med kristjani niti ne imenovala (Efež. 5, 3), tam se slišijo najhujše kletve in najgrša bogokletja. Kaj ne, dragi verniki, no-

beden izmed vas si ne bo želel, da bi ga kdo sodil po preklinjanju ter prišteval med hudobneže in brezbožneže!

Vprav, ker kletev in bogokletje vtiska drugim grehom poseben žig hudobije, si človek s preklinjanjem pripravlja tem strašnejšo sodbo. Poznate besedo Gospodovo: Vsak, kdor se jezi nad svojega brata, zasluži, da pride pred sodbo; in kdor reče svojemu bratu »ničvrednež«, zasluži, da pride pred veliki zbor; kdor pa reče »neumnež«, zasluži, da pride v peklenški ogenj (Mat. 5, 22). In če pravi božji Zveličar: Povem vam, da bodo za vsako prazno besedo, ki jo ljudje izgovorijo, dajali odgovor na sodni dan (Mat. 12, 36) — kako težek bo odgovor o kletvah in bogokletjih! Ne motite se, piše sv. apostol Pavel Korinčanom, in našteje tudi preklinjevalce med tistimi, ki ne bodo posedli božjega kraljestva (I. Kor. 6, 10).

Končno bodi omenjeno, da velja pri izobraženih in blagosrčnih ljudeh preklinjanje za nekaj sramotnega. Vi, ljubi verniki, ne slutite, kako vaše od Boga postavljene nadpastirje in pastirje srce boli, kadar se nam poroča, da se inozemci zgražajo nad našimi v tujino izseljenimi rojaki, ker ti skoraj najbolj pijančujejo, nečistujejo — in preklinjajo. Po tem, pravijo, se hitro spozna, iz katere države so prišli. In ali ni sramotno, da se tudi med nami po kletvi presoja, iz katere pokrajine je kdo doma?¹

O predragi v Gospodu, odvrčajmo to sramoto od sebe in od svoje domovine! Skrbimo vsak po svoje, da si bomo doma in pred svetom zopet pridobili ugled in dobro ime olikanih ljudi,

¹ Ker je preklinjanje in bogokletje grešno in sramotno ter nasprotuje javnemu miru in npravstvu, so cerkvene in državne oblasti proti pregreškom v tem oziru, kakor tudi proti krivi prisegi določile posebne ukrepe in kazni. N. pr. kan. 2323 cerkvenega zakonika prepušča škofom, da bogokletneže in krivoprisežnike primerno kaznujejo. — Kazenski zakonik kraljevine Jugoslavije ima določbe zoper preklinjanje ali smešenje Boga, cerkve in vere (§ 162 nsl.); in zoper krivo priseganje (§ 144 nsl). Prim. Avstr. kaz. zakonik (§ 122 nsl). — Razglas Kraljevske banske uprave Dravske banovine z dne 12. junija 1930 proti pijančevanju in nespodobnemu obnašanju omenja med drugim javno preklinjanje in nespodobno govorjenje kot kaznivo (Službeni list 1930, str. 124 nsl.). — Leta 1935 se je dr. Alojzij Picchini iz beneške patriarhije obrnil na posomezne škofe s prošnjo, naj v mesecu maju uvedejo v svojih škofijah dan sprave in zadoščenja za bogokletja in sramotenje Matere božje ter za nesramno govorjenje, kakor je takšna pobožnost že v navadi v italijanskih škofijah. Vsled tega je bila v Lavantinski škofiji za isto leto in za prihodnost tretja nedelja meseca maja določena kot dan posebnih pobožnosti zoper kletev in kvanto. Istemu namenu je služilo imenovanega leta delo KA v mesecu februarju. Leta 1936 se je zoper preklinjanje uvedla zadostilna pobožnost v čast presv. Srcu Jezusovemu v osmini praznika sv. Rešnjega Telesa. Leta 1937 je bila za vso škofijo zapovedana skupna molitev »V spravo za bogokletje« po blagoslovu pri popoldanski službi božji. (Oglasnik za lav. škofijo 1935, str. 58; 1936, str. 46; 1937, str. 149.) — V Šibeniški škofiji se je letos vpeljal »Tjedan protiv psosti«, ki se bo odslej obhajal vsako leto med prvo in drugo nedeljo po Razglašenju Gospodovem.

pa obenem vernih kristjanov in pobožnih katoličanov. Sklenimo danes pred Bogom in svojo vestjo troje:

Prvo, da s a m i n e b o m o n i k d a r i n p o d n o b e n i m p o g o j e m k l e l i. Dober kristjan tudi v razburjenju ne pove vsega, kar mu pride na jezik, ampak molči, dokler se ne umiri, ter vsaj v mislih vzdihne k Bogu, naj mu O n pomaga, da bo vdano in potrpežljivo, v duhu pokore mogel nositi težkoče življenja.

Drugo: V svojih hišah in družinah ne bomo trpeli nobene kletve. Očetje in matere naj pazijo na sinove in hčere; gospodarji in gospodinje na hlapce in dekleta in druge uslužbence; mladeniči na svoje tovariše; dekleta na sovrstnice! Kdor kljub resnemu opominu ne bo hotel nehati s preklinjanjem, naj se ali kaznuje, ali odpusti iz službe, ali izključi iz prijateljstva in poštene družbe.

Tretje: Moliti hočemo za nepoboljšljive preklinjevalce ter Boga prositi, naj jim da milost spoznanja, krotkosti in premagovanja samega sebe, da bodo brzdali svoj jezik; nam vsem pa naj prizanaša in naj nas ne kaznuje tako, kakor bi zaslužili zavoljo tolikih kletev. Obenem mu bomo molitve in dobra dela darovali v zadoščenje in spravo za bogokletja, da ne bo odtegnil od nas svoje vsemogočne, dobrotljive in blagoslavljajoče roke.

V. K sklepu vas, ljubi moji, prosim, kakor sem vas prosil pred dvema letoma: Sprejmite z dobrim in voljnim srcem, kar vam pišem za sveti postni čas. Bodite prepričani, da vam vsem in vsakemu posebej iz vsega srca želim in od Boga prosim vse, kar je dobro, srečno, zveličavno. Zlasti molim za vas, da bi vsi ostali stanovitni v sveti veri, pa da bi v tej veri iskali in našli tolažbo in moč v raznih stiskah in težavah, ki postajajo skoraj vsak dan hujše, tako da bi mogli obupati, ako bi ne vedeli, da se brez božje volje ali brez božjega dopuščenja prav nič ne zgodi na svetu; ako bi že tolikokrat sami na sebi ne bili izkusili, da Bog vse, tudi hudo, obrača na dobro. — Sveti postni čas je čas pokore in poboljšanja. Porabite dobro dneve zveličanja. Naj ne bo nobene-
ga, ki bi ne opravil velikonočne spovedi in ne prejel svetega velikonočnega obhajila. To, kakor itak zelo olajšani post, spada k verskim dolžnostim, ki jih dober kristjan ne sme zanemariti. Duša brez Boga: žalostni Veliki petek. Bog v srcu: Vstajenje in vesela pesem Alleluja!

Zelo vam priporočam v molitev važne škofijske zadeve. Molite, kakor za svetega Očeta, tako za svojega od Boga vam danega škofa, obenem za dobre duhovnike in za potrebni du-

hovniški naraščaj. Molite, da bo delo za prištetje služabnika božjega škofa Antona Martina Slomška k svetnikom imelo uspeh in dober izid. Molite in pomagajte, da se bodo našla potrebna sredstva za prepotrebno popravilo stolne cerkve, za vzdrževanje dijaškega semenišča in za zidavo novega bogoslovja. Molite, naj Bog blagoslovi vse načrte za njegovo slavo in za rešitev duš. Molite, naj nas Bog ohrani v svoji sveti veri in naj s svojo vsemogočno milostjo pomaga, da bodo iz lepe Lavantinske škofije izginile nelepe razvade, ki izzivajo jezo božjo, kakor grdo preklinjanje, predrzna skrunitev Gospodovih dnévov; nezmerno uživanje opojnih pijač; sovraštva in prepiri in njih žalostne posledice; pokvarjenost med mladino in nerednosti v družinah. Blagoslovljen, kdor bo kaj pripomogel k utrditvi verskega življenja in k zmagovitemu boju zoper vse, kar veri in verskemu življenju nasprotuje. On bo prav vršil katoliško akcijo, njegovo delo bo katoliško delo. Blagoslovljen!¹

Da, v Gospodu ljubljeni verniki, blagoslov božji, ne prokletstvo, naj bo nad nami, nad našim delom in imetjem, nad našim rodом in domačim krovom, nad našo domovino in državo! V ta namen:

Bodi Ime Gospodovo hvaljeno, odslej in na veke! — Naša pomoč je v Imenu Gospoda, ki je ustvaril nebo in zemljo. — Blagoslovi vas vsemogočni Bog † Oče in † Sin in † Sveti Duh. Amen.

V Mariboru, na god Lurške M. B., dne 11. februarja 1938.

† Ivan Jožef,

škof in apostolski administrator.

O p o m b a : Pastirsko pismo naj gg. dušni pastirji sami proučijo ter dve zaporedni nedelji, najbolje Seksagezimo in Kvinkvagezimo, počasi in razločno prečitajo vernikom s prižnice. — Kjer se vrši služba božja v drugem jeziku, naj si čč. gospodje po zgornjem listu priredijo prevod ali vsebinsko enako pridigo. — Ako se v kateri župniji želi več izvodov Pastirskega lista, naj gg. dušni pastirji naznanijo zaželjeno število škofijskemu ordinariatu, ki bo naročilom po možnosti ustregel.

N a r o č i l o (samo za čč. gg. duhovnike). Med pisanjem zgornjega lista, mi je dne 10. febr. 1938 došlo pismo naslednje vsebine: »Že trikrat sem se namerila na vlaku z učenci iz I. L. in bogokletje Marije. . . . . Madona, jim je bila gosta in navadna beseda. Sem se oglašila, pa so še boli, do desetkrat ponavljali isto besedo; in če človek pride v gostilno, je pri prvih besedah, ki jih sliši, ta kletev. . . . Sem se mnogo vozila in bila v mnogih službah, ali tako še nikjer in nikoli ni bilo. M. M. Sedaj pa naj bo na Vašo odgovornost.« — Postavljen od Boga, »da naj čujem nad dušami kot tak, ki bo dajal odgovor« (Hebr. 13, 17), nujno prosim gg. dušne pastirje, zlasti gg. katehete vseh šol v škofiji, naj sporazumno z ostalim učnim osebjem porabijo v ljubezni vsa zakonita vzgojna sredstva, da bodo šolsko mladino in druge vernike odvadili kletve in bogokletja. — Ordinarij.

¹ Prim. Oglasnik lav. škofije 1936, str. 16.

15.

Postna postava za leto 1938.

V zmislu občnih postnih zapovedi (Can. 1250—1254) in s papeškim pooblastilom, danim z odlokom svete konciljske kongregacije dne 29. novembra 1935, se določi za leto 1938 naslednja postna postava:

I. Dnevi, ob katerih je zapovedano, v jedi si pritržati in obenem zdržati se mesa in mesne juhe, torej popolni ali strogi postni dnevi so:

1. Pepelnična sreda;
2. petki štiridesetdanskega posta in velika sobota dopoldne (od pol dneva naprej neha vsak post);
3. petki kvatrnih tednov;
4. dnevi pred Binkošti, pred praznikoma Marijinega vnebovzjetja in Vseh svetnikov ter pred Božičem. Na dan pred Božičem preneha vsak post pri večerji.

II. Dnevi, ob katerih je sicer dovoljeno meso uživati, toda le enkrat na dan se nasititi, zjutraj in na večer pa le nekaj malega zaužiti, so naslednji:

1. Vsi drugi dnevi štiridesetdanskega posta razen nedelj;
2. srede in sobote štirih kvatrnih tednov.

Vse te dni, ob katerih je le zapovedano si pri jedi pritržati, je vernikom dovoljeno uživati mesne jedi tudi pri večerji. Tudi se more obed zamenjati z večernim okrepcilom, dovoljeno je torej, da opoldne le kaj malega zaužijemo, pa se zvečer nasitimo ali imamo glavno kosilo. Ni prepovedano uživati pri isti pojedini ribe in meso.

III. Dnevi, ob katerih je prepovedano le uživanje mesa in mesne juhe, so vsi ostali petki celega leta.

Ob vseh postnih dneh je dovoljeno uživanje mlečnih in jajčnih jedi ter raba mesne zabele ali živalske maščobe.

Ob omenjenih postnih dneh so se dolžni zdržati mesnih jedi vsi, ki so izpolnili 7. leto; pritržati si pri jedi pa so dolžni vsi verniki od izpolnjenega 21. do začeteža 60. leta.

IV. Ob nedeljah in zapovedanih praznikih preneha vsak post, bodisi da bi bilo treba zdržati se mesnih jedi ali si pritržati ali oboje. To velja tudi za opravljene praznike, ako se še slovesno obhajajo z redno službo božjo. Post ob dneh pred prazniki se ne preloži na prejšnji dan, ampak izostane, ako pride ta dan na nedeljo ali praznik.

V. Olajšave postne zapovedi:

1. V kraju, kjer se ob postnih dneh vrši sejem in se shaja mnogo ljudstva, ni nobenega posta. To velja le za kraj, kjer je sejem, torej ne za druge kraje, ki še morda spadajo k isti župniji.

2. Vse postne dni v letu razen dneva pred Božičem in velikega petka smejo mesne jedi uživati in niso dolžni si pritržati pri jedi: vojaki, orožniki, policijski in finančni stražniki z družino.

3. Vse dni razen dneva pred Božičem in velikega petka smejo mesne jedi uživati: delavci v rudokopih in tovarnah in njih družine; sprevodniki na železnicah in parnikih; potniki, ki morajo obedovati v železniških ali parniških gostilnah; osebe, ki so zaradi zdravljenja v zdraviliščih, s svojo družino; vsi, ki so primorani jesti v gostilnah ali si dobaviti hrano iz gostiln; oni, ki so od drugih odvisni in si ne morejo oskrbeti postnih jedi, ali ki živijo skupno z družino, ki jim ne nudi postnih jedi; slednjič kaznjenci v javnih ječah kakor tudi njih uradniki in stražniki z družino.

VI. Pripomni se še tole:

a) Vsem, ki uživajo mesne jedi ob sobotah štiridesetdanskega posta, ob sredah in sobotah kvatrnih tednov in kadarkoli pride zapovedan praznik v postnem času ali kateri odpravljenih praznikov, ki pa se še slovesno obhaja, na postni dan, kakor tudi vsem, ki se poslužujejo olajšav, navedenih v točki V., se priporoča, naj tisti dan pobožno in v duhu pokore molijo Očenaš in Zdrava Marija v čast bridkemu trpljenju Gospoda našega Jezusa Kristusa. Ker je postna postava zelo olajšana, naj se preostali posti tem bolj v e s t n o držijo.

Posebej se še v Gospodu opominjajo vsi verniki, da si naj prizadevljejo po svojih močeh, to od svetega Očeta dovoljeno olajšavo postne zapovedi nadomeščati z drugimi pobožnimi deli, zlasti s tem, da obilneje opravljajo dobra dela krščanskega usmiljenja ter podpirajo ubožce in siromake.

b) Župniki imajo po kánonu 1245 § 1. oblast, da v posebnih slučajih iz pravičnega vzroka p o s a m e z n i m župljanom in p o s a m e z n i m družinam tudi takrat, če se nahajajo izven župnije, in v svoji župniji tudi tujcem izpregledajo postno zapoved, bodi pritrgati si pri jedi, bodi zdržati se mesnih jedi, kakor tudi oboje. Spovedniki morejo presojudati, če je kdo od posta izvzet iz posebnih od Cerkve priznanih razlogov; tako niso dolžni pritrgati si pri jedi bolniki in tisti, ki morajo opravljati prav težka dela.

Končno se odloči vsled pooblaščenja izdanega od svete konciljske kongregacije dne 29. novembra 1935, da se čas za opravljanje svete spovedi in za sprejem svetega velikonočnega obhajila začne s 1. postno nedeljo in se konča s 1. nedeljo po Binkoštih ali s praznikom presvete Trojice. Verniki se opominjajo na starodavno cerkveno določbo in hvalevredno navado, da sveto velikonočno obhajilo, ako mogoče, prejmejo v domači župnijski cerkvi. Vrhu tega se še pripomni, da so od 1. adventne nedelje do Božiča in od pepelnice srede do Velike noči prepovedane šumne ženitne svečanosti in veselice.

V Mariboru, dne 11. februarja 1938.

† Ivan Jožef,

škof in apostolski administrator.

O p o m b a : Postna postava naj se vernikom prebere s prižnice v nedeljo Quinquagesima. Med letom naj se še vsak post posebej oznani prejšnjo nedeljo. — Postna postava v nemškem jeziku (Fastenordnung) se nahaja v škofijskem Oglasniku 1928, I, 3, str. 14. Izpremeniti je treba le v prvem in zadnjem odstavku datum odloka svete konciljske kongregacije.

Lavantinski knezoškofijski ordinariat

v Mariboru, dne 12. februarja 1938.

Izdaje lavantinski knezoškofijski ordinariat. — Urejuje dr. Josip Mitt.

Tiska Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.